

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és eszaki egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és eszaki egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Világos.

Arad, augusztus 11.

Most telik be negyvenhetedik éve annak a szomorú eseménynek, midőn a magyar nemzetnek a szabadság, az állami függetlenség ideáljért oly rövid ideig, de annál hősiesebben villogtatott kardja az orosz hadsereg vezérének lábai elé a porba hullott. A magyar dicsőség legujabb nagy temetője fölött Világosvár sötét romjai virasztanak, melynek dűledező falai között a gyászter porait hordó szelek csodás regéket sutognak az utókor fiának, ha rá figyel, ha megérti.

Mohács és Világos! Negyedfél száz éves halódását nemzeti létünknek zárja történetünk e gyászkeretű két lapja, melyek között vér és könyázott sorokban jegyezzék föl a hazafiúi önfeláldozás és a hazát áruló kapzsi haszonlesés népi küzdelmei. Pártoskodás dönté dicstelen sirba Mohácsnál a magyar állam önállóságát, az tartá lekötve azontul a nemzet erejét s az rakatta Világos alatt gúlákba az utoljára felvillant magyar fegyvereket.

Es mégis a két katasztrófa okai és eredményei között meg van az a különbség, mely a felettük való komoly emlékezés közben remény és megnyugvással töltheti el a magyar ember szívét. Mohácsnál a még mindig gazdag és hatalmas államnak csak egy veszített csatája volt, mely után az ellenség kitakarodott az országból, és mégis teljes elzúllás, negyedfélszázados szolgaság következett utána;

emitt Világosnál csak a föltámadott nemzeti közérzet által toborzott fölkelő sereg tette le fegyverét, de bár utána az ezredéves alkotmány megdőlt és a magyar nemzeti lét és államiság teljes megsemmisítése következett nyomon, mégis nem egészen két évtized múlva régi fényében ragyogva tette az újjászületett nemzet alkotmányos királyának fölszentelt fejére Szent István koronáját. Mohácsnál alkonyodóban volt egy hatalmas és vitéz népnek oly sokáig dicsőséggel ragyogott napja, Világosnál csak egy sötét felleg borult mulólag a hajnalhasadás elé, mely a századok tartott éjszaka után ismét felviradott a magyar nemzetre. Mohács után még elég hatalmas lett volna a magyar nemzet, hogy a sulyos csapást kiheverje s nemzeti létét biztosítsa, de fegyverét, erejét önmaga ellen fordította, s a hazát az önző és hatalomvágyó olygarchák martalékaul engedte; Világosnál az utolsó kardot is kicsavarták a magyar kezéből, de ki nem irhatták szívéből a hazaszeretetet, és Verböczi népe a negyedfél százados sulyos megpróbáltatások iskolájában megtanulta észszel és bölcseséggel a hazát a muszka vezető olygarchák ellenére új életre kelteni s hatalmasabbá és virágzóbbá tenni mint valaha volt.

Nem folyt a hősök vére hiába a szabadság harcainak mezein s nem hullottak a honfi fájdalom könnyei hasztalanul a Világos alatti sík rögeire. A ketté törött kardok szerepét a csöndesen munkáló ekevas váltotta fel, s ime kalász-

tengerré váltak s áldást és jólétet árasztottak a feldult virányok; a szabadsághősök proklamációinak lánggal égő lapjai veszített csatákra appelláltak, míg a törvénykönyv a haza bölcsének kezében visszaszerző alkotmányunkat.

Önzetlen hazaszeretet, munkásság és törvénytisztelet vetették meg alapját az új, a nemzeti magyar államnak, és a honfihűség, munka- és törvénytisztelet fogják azt fenntartani és felvirágoztatni. Ha ebben egyek leszünk, akkor a hajnalhasadás után maradandóan felragyog ismét hazánk egén a dicsőség napja, s a világosi katasztrófa évfordulóján nyugodt lélekkel ismételhjük a költő szavait: „A mult csak példa legyen most.”

BELFÖLD.

Szillági beszámolója.

Soha a kormány tagjai oly sűrűn nem nyilatkoztak választóik előtt, mint jelenleg a Wekerle-kabinet miniszterei. Andrássy, Hieronymi, Wekerle és Festetics után most Szillági Dező kerül sorra; a nagy cséplőgép! Szeptember 5-ére várják Pozsonyba, ahol ugyancsak megváltozott egykori ellenfeleinek hangulata. Hol van az az idő, mikor Apponyi német szóval lelkesítette Pozsony polgárait a liberális eszmékre? Ki gondol még Apponyira? Ki vesi még komolyan a Pálffy-teremben elhangzott frázisokat? Megismerték Apponyit, de még inkább Szillágit; a pozsonyiak büszkéik képviselőjükre és ezt fényesen fogják manifestálni a beszámoló alkalmából.

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Emléklapra.

Boldogtalanságról beszélnek
A nagyon boldog emberek,
A kik pedig csalódtak,
Boldogságot hazudnak,
Habár a szívük megreped.

Ábrándképet hajszoltam én is,
Bolondos szívvel, lángolóan,
Az üdőt ah! hazudtam,
Mézdes dalba sirnám,
Hiába! Érzem, — nem tudom!

Hrabovszky Lajos.

Augusztus 13.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Minden magyar szív fájdalmasan dobban meg e napon!

Emlékünkben magunk előtt elvonulni látjuk a század történetét: az évszázadokon át nemzetiségétől megfosztott, alkotmányos jogaiban megrövidített nemzetnek öntudatra ébredését; azt a csodálatos erőt, azt a varázshatalmat, mely felrázta lethargiájából a szunyadókat, mely lelkesedést öntött a habozókba, bátorságot a kishitűekbe.

Ezeréves történelmünknek van számtalan fényes, tündöklő korszaka, de nincs egy sem, mely jobban próbára tette volna a nemzet életképességét, energiáját, mint a legutolsó szabadságharcz évei.

Mintha a szabadságnak, a haladásnak minden ellene szövetkezett volna, hogy elsőporje a föld színéről azt a nemzetet, mely a felvilágosultságnak és a polgárisodásnak volt zászlóvivője mindenha. Es e nehéz napok valóban annyira készületlenül találtak bennünket, hogy nem csuda, ha a küzdelem oly egyenetlen volt. A reakció és elnyomás fekete lovagjai nemzetközileg szervezve nem átalottak a legelvetemedettebb eszközök segítségbe vétele mellett mindenütt actióba lépni ott, hol az ébredező nemzeti öntudat elnyomásáról és azon eszmék elfojtásáról volt szó, mely az emberiséget a civilizáció és közszabadság egy addig még el nem ért magaslatára voltak emelendők. S ha még csak a küllenséggel kellett volna megküzdnie! Az arisztokraták nagy része nem birt érzékkel a nemzet vágyai és jogosult aspirációi iránt s a kamarilla szolgáltatába szegődve az ellenséges bécsi udvar érdekeit mozdította elő; a fegyvert fogható fiatal-ság a császári hadseregbe besorozva, idegen

zászlóra esküdni kénytelenített, s a tervszerűen felbujtott és lázított nemzetiségek, a nemzet testén élősködő e kigyók között, azt sem tudhatta a magyar, hogy saját hazájában hol van barától, hol árulótól környezve!

Ez a nemzeti genius örökdöhetett felettünk, hogy megvívhatta a magyarság ezt az élet-halálharcot úgy, hogy azzal az egész világ előtt napnál fényesebben beigazolta, hogy hi marad ahhoz a fenséges missióhoz, melyet neki a sors a történet minden szakában juttatott, s hogy alkotmányos jogainak, biztosított szabadságainak védelmében inkább meghalni kész, mintsem hogy egy pillanatra is meghajoljon az elnyomásnak, a szolgaságnak rablincsei előtt.

Es midőn már minden ármánykodásnak és izgatásnak vége szakadt; midőn ezt a maroknyi népet az ellenséges hadseregek ezrei megtörni nem tudták: akkor a császáriak a megsértett jogrend védelmére segélyért esengtek a szent szövetség öréhez, a minden oroszok csárjához, hogy egész Európát mozgósítsák a magyar szabadságharcz vezérei ellen. Mindenütt, ahol egy elnyomott népnek sohajai iránt nem veszt ki a részvét és fogékonyság az emberek szívéből, csak rokonszenven találkoztak a mi küzdelmünk. S a világnak talán legszenvedé-

A soproni főispán.

Sopronból sürgönyzik, hogy Hieronymi belügyminiszter táviratilag Budapestre hívatta Simon alispánt. — Azt hiszik, hogy meghívása összeköttetésben van a főispáni székhelyével, mely már négy hónapja várat magára. Egyik soproni lap azt írja, hogy Jekelfalussy Sándor kamarás, posta- és távirati igazgató, lesz Sopronmegye főispánja. A hír Sopronban nagy feltűnést keltett, de minden alapot nélkülöz, bár bizonyos, hogy a főispán kinevezése a napokban bekövetkezik.

A pap és a zsidó-leány szerelme.

— Amor és a reverenda. —

Hiába minden fontoskodás és nagyképek-kódás, a hunczut kis Amor kineveti azokat, a kik rettenetesen komoly képpel állanak vele szemben és tagadva az ő mindenható erejét, fogadalmat tesznek, hogy egész életükön át hősiesen visszaverik minden támadását.

A pajkos amor kaczg ezen a theoriákon és mert neki sem a coelibatus, sem a kau-ozió kérdése nem imponál, csak azért is épen azok szívének szegezi nyílát, akik arra határozták el magukat, hogy örök életükre lemondanak a szerelem és a házasság gyönyöreiről.

Nagyváradoon napok óta minden felé arról suttog a nagy Galeottó, hogy egy odaváló fiatal római katolikus lelkész, szívével elolthatatlan lángra lobbantotta egy nagyváradi gyönyörű szép zsidóleány és miután szerelméről nem tudott lemondani, lemondott papi állásáról és a napokban szűk családi körben el is jegyezte a szép Hebron rózsát.

A családi ügyek iránti köteles diskreczió tiltja egyelőre, hogy akár a rokonszenves vőlegény, akár a szépséges menyasszony nevét kiírjuk, annál is inkább, mert az eljegyzést nagyon természetesen még ők is a legnagyobb titokban tartják egyelőre.

A fiatal lelkész, a kit a nagyváradi társaságokban is mindenütt igen szívesen láttak, körülbelül egy esztendővel ezelőtt ismerkedett meg a szép zsidó leánnyal, a kit a főúton egy ablakából látott meg. Ott végezte rendszeren délutánonként kézi munkáját és a fiatal pap pusztán látására szeretett bele, még mielőtt személyesen ismerte volna.

Egyideig csak az ablak alatt sétált minden délután.

Nemsokára azután be is mutatták és ő eleinte ritkábban, később mind sűrűbben járt a leányhoz, aki észrevette a fiatal pap vonzalmát, de azt hitte, hogy utóvégre maga fogja belátni szenvedélyének ozálalanságát és elmarad a házuktól.

E helyett azonban egy szép napon azzal lepte meg a tisztelendő ur, hogy térdreborult előtte és a legpoetikusabb formában bevallotta forró szerelmét. A leány, a kinek tetszett a fiatal pap, sem igent, sem nemet nem mert mondani és csak ennyit tudott zokogva szólani:

— Mihaszna, ha szeretném is önt tisztelendő ur, ugysem lehetnék egymásé soha, mert ön pap.

A tisztelendő aroza fellángolt erre a nyilatkozatra, a szíve hevesen dobogott, érezte hogy nem tud többé ellenállni a szerelmi láznak és esküt tett a leány előtt, hogy leveti a reverendáját otthagyja a papi állást, és át tér a zsidó hitre, csak hogy nőül vehesse.

Ezt a szándékát már régen meg akarta valósítani, de a leány szülei, a kik vallásos izraeliták, sehogysem akartak ebbe beleegyezni. Csak a mikor látták, hogy a leány senki másról nem akar tudni, csak a papról, egyet-tek végre nagy nehezen bele.

A fiatal lelkész erre papi állásától való fölmentését kérte a püspökségnél. A reverendát le is vetette, és — mint levelezőnk jelenti — már el is utazott Aradra a hol most a zsidó vallást és szertartásokat tanulja. Mihelyt ezt a tudományt elsajátította felutazik Bécsbe, és ott annak rendje és módja szerint áttér a zsidó vallásra, azután az új hit ritusa szerint esküszik örök hűséget a szép zsidó leánynak.

A fővárosból kitiltott lapszerkesztő.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 11.

E hét elején, nagybecskereki levelezőnk értesítése folytán, mi is megemlékeztünk arról a feltűnést keltő hírről, hogy az ottani rendőrség letartóztatta Gion Jánost, a fővárosban megjelenő „Volkstimme” című német munkáslap szerkesztőjét.

A letartóztatás oka az volt, hogy Gion állítólag izgatott volna az ottani munkások közt. Letartóztatásáról értesítették nyomban a fővárosi rendőrséget is és Giont még kedden a fővárosba hozták. Szerdán sürgős végzést

kapott a főkapitányságtól, melynek értelmében a fővárosból mindenkorra kitiltatik.

Gion, a ki már több, mint tizenkét éve lakik a fővárosban a szerkesztője még most is az említett lapnak, a végzés ellen azonnal sürgős felebbezést nyújtott be a belügyminiszteriumhoz, a melyre a válasz hihetetlen sürgősen meg is érkezett. Felebbezését nemcsak hogy elvetették, hanem hozzátették, hogy huszonnégy óra alatt tartozik a fővárost örökre elhagyni s hogy kényszerutlevéllel tartozik illetőségi, illetőleg szüleitési helyére: a torontálmegyei Katinfalvára utazni.

A belügyminiszteri végzés értelmében aztán tegnap sürgősen a főkapitánysághoz idézték, a hol egy detektivet adtak melléje, ki kísérte a pályaudvarhoz a kényszerutlevéllel utnak menesztette.

Gion, a ki tulajdonképen mesterségére nézve szabó, a fővárosi szocialdemokrata pártnak egyik legrégibb buzgó s tevékeny híve. A múlt hóban a párt megbízásából az Alföldre utazott szocialista gyűlések rendezése és előkészítése végett. Innen utazott Nagybecskerekre is, hol elfogták.

A fővárosi rendőrség oly dolgoknak jött nyomára, melyek szükségessé tették a különben szelid természetű Gion kitiltását a fővárosból. A fővárosi szocialdemokrata pártban igen nagy az izgatottság s a felháborodás Gion kitiltása miatt.

Legjobban jellemzi ezt a felháborodást és izgatottságot, hogy e hó 26-ára nem kevesebb mint harmincz munkásgyűlést hívnak össze, melyek mindegyikének tárgyszorozatában benne van Gion kitiltásának esete ezim alatt: „Hogyan bánnak el Magyarországon a szabad polgárokkal?”

KÜLFÖLD.

China és Japán háborúja.

A „Berliner Tagblatt” jelenti Pétervárról: A lepecsételt utasításokkal Koreába indult 8 orosz hadihajón kívül, Kelet-sibéria főparancsnokát is utasították, hogy ottani csapatait minden időben készenlétben tartsa. Oroszország teljes semlegességet akar megőrizni, de mihielyt Korea állami viszonyaiban valamely változás állana be, érdekeit határozottan meg fogja védeni. Franciaország késznek nyilatkozott arra, hogy az ázsiai tengerekben az orosz flottával egyöntetűen fog eljárni.

A chinai császár hadiadót vetett ki a tartományokra. Új külföldi hitelről is beszélnek. A chinai kormány utasította az összes hatóságokat, hogy a külföldieket és hittérítőket védelmükbe fogják.

lyesebb és legteljesebb katonái az oroszok közé besorozott lengyelek színe java is, a mi szent ügyünket akarta diadalra juttatni. Szabadságharcunk oly dicső történetében bizonynyal egy fényes lapot fog mindenkor juttatni a névtelen hősöknek a halás utókor.

Az ügyök igazságában bizó nemzet fia megküzdöttek a sors csapásaival, ellenállottak az idő minden viszontagságainak, mignem az ellenfél barbár hordákkal szorítottatta el a házákat, hogy a föld színéről is elseperjék azt a nemzetet, mely érettség és fejedelmükért számoltalanszor életét és vérént ontotta, a mely évszázadokon át entestével védte a művelt világot, hogy míg ő sebeiben elvérezzék, azok tovább haladhasanak a polgáriasság útján.

A függetlenségi haroznak szomorú levetése, a világosi fegyverletétel, ez a nagy tragodia le fogja ugyan mindenkor hangolni a magyart, tisztázza bár annak előidézőjét az utókor, a hazaárulás borzasztó vádjától, vagy emlitse nevét az Ephialtáséval, meg a Cörionánálval együtt, de nem fogja eifelejtetni annak tanulságait sem.

Az igazsághoz, a jogfolytonossághoz való tántoríthatatlan ragaszkodás előbb-utóbb meghozza a maga gyümölcsét; buzditó példának szolgál a hazának, intéstül az ellenségnek. Ak-

kor, a midőn a nemzetiségi eszme a társadalomnak minden rétegét még át nem hatotta, erejét a rendi küzdelmek szét forgácsolták: s ellene minden összeesküdni látszott: akkor is tiszteletet tudott maga iránt ébresztetni még ellenségeiben is; milyen jövő vár reá akkor, ha kiépíti a nemzeti államot a maga egészében a szabadságnak, a jognak, a méltányosságának alapján. Azok az eszmék, melyeket a szabadságharcz átszellemült hősei zászlóikra irtak s melyeket ők életükkel és vérükkel pecsétáltak meg, ma is kitörülhetlenül vannak bevésve szíveinkbe; azokkal élni, azokért meghalni mindenkor kész a magyar; s az elismerésnek soha nem hervadó babérrájával vesztük körül azok megdicsőült emlékeit, kik az egész világ előtt örökké példái lesznek annak, hogy hogyan kell eszméért lelkesülni, küzdeni, ha kell meghalni is!

Az utolsó Haros.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti társaja. —

[6] Irta: Keszthely Mihály.

(Folytatás.)

Másnap Margit ágybaesett. Forró láza lett. Verő doktor mindenkit eltiltott tőle, ő maga pedig óra száma ott tilt mellett s hallgatta szakadozott, lázas beszédét. Ezekből

a deliriumos beszédekből tudta meg Ilma levélét, azt az átmenetet szerelmétől egész a gyűlöletig; és azt a szörnyű lelki harcot, mit a szegény leány átszenvedett.

Egy hét múlva szünni kezdett a láz. Magához tért, s olyan jól esett neki Verő doktor jelenléte; úgy tudta őt vigasztalni.

Egyszer szomorú történetet mondott neki el:

— Volt nekem is leányom — kezdé a szomorú visszaemlékezéstől fájdalmas hangon — ki szép és kedves volt. Haja aranyos, hullámos, csigákba szedve. Aztán olyan csöngősen tudott nevetni, oly édesen. Szinte most is hallom kacagását. Néha meg álomból ver fel kis leányom ezüst csöngőjének hangja. Sugár, karos hajadon lett a játszi gyermek és — szerelmes. Híz mert né szeretett volna ő is? Épen — olyan teremtmény volt ő is a mindenségben, mint akárki más! Szeretett forrón és reménytelenül.

Egyszer bálba mentünk. Táncozt tüzelt mindig, mindig jobban, hogy teste már olyan volt, mint a láng. Remegett a fáradtságtól, nyelve száraz volt a tikkadtságtól, ekkor egy pohár jeges limonádé és...

Hangja a zokogásba fult. Margit, ki a beszéd alatt mind jobban figyelt a szóra, és félkényőkre támaszkodva egész közel hajolt Verő doktorhoz, izgatottan kérdezte:

— Egy pohár jeges limonádé és...? Verő doktor könnyeit letörölte, hangja tompa volt, mikor mondta:

Shanghai táviratok szerint Japán újabb csapatokat küld Koreába. Japán haditerve valószínűleg odairányul, hogy a chinaikat a mandurái tartálék megérkezése előtt megtámadja. Legközelebbre nagyszabású csata várható.

Az angol alsóház tegnapi ülésén Gray államtitkár közölte, hogy az elsüllyedt „Kow-shing”-ról megmenekült britt tisztek teljes jelentése csak szeptember 24-ére várható Londonba. A japán kormány már értesített, hogy tekintettel az általa főlemeltett körülményre, felelőssé tétetik az emberekben és vagyonban okozott veszteséget.

Leégett gőzmalom.

— Saját tudósítónktól. —

Galsa, augusztus 11.

Hönigesz János új-szt.-annai lakos galsai gőzmalma f. hó 9-én délután 1/4 6 óra-
kor ismeretlen okból, de valószínűleg gyújtogatásból kifolyólag kigyulladt és leégett. A tűz belőlről az épület északkeleti sarkán keletkezett, a tulajdonos maga is a helyszínén lévén, elbeszélése szerint molnája és 12 éves fia már 2-3 óra felé a padláson égési szagot észleltek keresték is az okát, de nem jöttek rá, később füstöt vettek észre, de ezt a kazántól származottnak vélték. A pseréppel fedett malom épületből 1/4 6 óra-
kor hatalmas füst oszlopok emelkedtek, maga a tulajdonos volt az első aki annak elfojtására vizet vitt, de már nem segíthetett. Észrevevén a füstöt a galsai gör. kel. templomnál dolgozó munkások és Valerián vállalkozó, mintegy 8-10 embert azonnal a helyszínre vitt, kik a mentéshez láttak. Nekik köszönhető a malom padláson levő, s őrlésre összegyűlt gabona megmentése, mert az szákakat onnan eltávolították.

Nemsokára megjelent a galsai előjáróság tüzi fecskendővel, a világi tüzoltóság két fecskendővel, K a b d e b ő fősbíró, B o h u s István tüzoltó főparancsnok kézi fecskendővel.

A szélesends a kellő munka erőnek köszönhető, hogy a község a nagyobb szerencsétlenségtől megmenekült. A teljes munka erővel megindult mentési kísérletek által sikerült az őrlésre egyesek által vitt gabonát teljesen kimenteni, maga a fősbíró több szák gabnát, mely a malom padláról bocsájtatott le, vállán vitt az épülettől távolabb.

Grill József tüzoltó szakasz parancsnok a tetőről mentés közben a malom padlására

zuhan, de szerencsére kis horzsoláson kívül egyéb baja nem történt. A fecskendővel rövid fél óra alatt sikerült a tüzet elfojtani, mert ha nincs ily erő, úgy az udvaron levő mintegy kétszáz köb méter tűzifa, magtár, továbbá mintegy száz darab hízó menthetetlenül oda vesz, így ezt sikerült megmenteni.

A főépület tetőzete teljesen a tűz marta-
léka lett, a padláson levő huszonöt métermá-
zsa árpa, harmincz métermáza rozs, hat mé-
termáza kétszeres teljesen, a malom berende-
zés egy része, a gépház tetőzete részben el-
égett, a kazánban nem történt kár.

A megközelíthető kár 4000 frt
melyből a malom berendezés és
gabona biztosítva volt az első ma-
gyarnál, de az épület nem. Ha a tűz
éjjel üt ki, úgy Galsa egy része ma nem lé-
tezik. Megérdemlik a mentésnél a fáradozók
az elismerést.

IDŐJÁRÁS.

Légnyomás: reggel 7 órakor 760.1 milliméter, dél-
után 2 órakor 757.8 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 óra-
kor C° + 18.8. délután 2 órakor C° + 28.5. Szél iránya
és ereje: reggel 7 órakor EN. 3. délután 2 órakor DN. 4.
Felhőzet: reggel többnyire derült, délután többnyire de-
rült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 12 milliméter ziva-
tarral.

Betörés Verdi villájába.

Géna, augusztus 10.

Verdi Guiseppe, a híres zeneszerzőnek a
Piazza Doria-ban levő lakása tegnap szinte
hihetetlen vakmerő betörés és lopás szinhe-
lye volt.

Este felé ugyanis a portás a kapu bejára-
tánál egy férfit pillantott meg, a kit igen gya-
nusnak tartott.

Amikor az idegen látta, hogy észrevették,
revolvert rántott elő és fenyegetőleg a portásra emelte.

Ennek kiáltásaira a palota közelében levő
őrségből több pénzügyőr sietett elő, mire az is-
meretlen időközben több társával együtt futás-
nak eredt és daczára annak, hogy nyomban
üldözőbe vétetett, a legnagyobb fáradozás után
sem sikerült őket kézrekeríteni.

A palota lépcsőházában megtalálták a Verdi
tulajdonát képező súlyos vasszekrényt, amely
állítólag nagy összeget tartalmaz értékpapi-
rokban.

Találtak továbbá több zsákot teletömve ér-
tékes emléktárgyakkal, vázakkal stb.

Verdi lakása borzasztó rombo-
lás képét nyújtotta.

A butorok mind fel voltak döntve, a se-
lyem faltapéták le voltak szakítva; a lakás
valóságos vandali pusztítás be-
nyomását tette.

Több igen értékes kép keresztül volt lyu-
kasztva.

Két igen értékes szobormű, Othello és
Falstaff, darabokra zuzva, a földön feküdt;
szerteszét heverték a nagy zene-
költő kéziratai foszlányokra sza-
kítva.

Nyilvánvaló, hogy a betörők több óra hos-
zat időztek a lakásban, mert csak így magya-
rázható meg a vadállatias pusztítás.

Az anyagi kár igen jelentékeny.

Az agg mester, kit táviratilag értesítettek
a betörésről, legrövidebb idő alatt ide érkezik.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött
táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Augustus 12. —

Szeles. — Eső. — Hűvös.

Az aradi színtársulatról.

— Az „Aradi Közlöny” titkos levelezőjétől —

Nagyvárad, augusztus hó.

Benne vagyunk a szezonban. Ugy járunk a
bódéba, mintha nem is 35 fok meleg járná. De
nem is csoda: Jászai Mari, a nagy tragika
három előadását még kettővel pótolta a nagyvá-
radi közönség általános óhajára, mert nem győztek
betelni művészetével, ha többel nem, hát legalább
két előadással hosszabbították a bucsuzást a jövő
esztendeig. Most már Jászai valahol Olaszország
narancs ligeteiben barangol gyalog az ő kis társa-
ságával, míg mi itt 35 fokos melegben gondolk-
edés merengéssel az ő nagy alkotásaira, művé-
szetére, várva a jövő évet a mikor ismét körünk-
ben üdvözölhetjük fenomenális művésznőket.

Leszkai színigazgató is Karlsbad hűs
habjaiban gyűjti erejét az aradi téli idényre,
hogy kipihenve egészségesen lásson nagy terveit
megvalósításaihoz, a mi nem kis feladat, mert
Leszkay telve ambícióval, két városnak esküdött
örök hűséget: Aradnak és Nagyváradnak,
az ország két legnagyobb igényű hálás
közönségének, hogy színügyét fáradhatatlan buz-
galommal emelje nagyra és vezesse jól szervezett
csapatjával diadalra.

A jövő hetekben megkezdődnek szinkörünk-
ben a jutalom játékok is. Első jutalmazott lesz az
örök kedélyű Főriss Pista ki Liliomfi éne-
kes vigjátékot választotta magának, melyre máraz
egész város készül, hogy kedvencét az általa
szerzett sok élvezetes estéért fejedelmileg kárpo-
tolja, telt házzal, virágok özönével és szebbnél
szebb ajándékokkal. Mezei Mihály jeles tenoris-
tánk pedig Fra-Diavolo nagy operával ked-
veskedik zeneértő nagy közönségünknek jutalom-
játéka alkalmával, ki szintén telt házat remél fára-
dozása jutalmazására.

Az igazgatóság érintkezésbe lépett Blaháné
és Küry Klára vendég szereplései iránt; a két
művésznő kilátásba helyezte Váradra jövetelét, s
már rövid idő alatt játsznai is fognak szinkörünk-
ben felemelt helyárák mellett. Mint biztos kútból
tudom többen Aradról is átrándulni akarnak
a művelzetes estékre, minél fogva Leszkay
nagy mennyiségű plakátokat fog Aradon is szét-
hordatni, hogy az átránduló közönség eleve tájékozva
legyen az előadásokról.

Márkus Emilia gyöngékedése miatt nem
fogadhatta el a színigazgató három estére szóló
vendégszereplésre való meghívását. De megígérte,
hogy ha most nem is jöhet Váradra, kárpótlásul
virágvasárnapján 1895-ben majd beállítok
— ugymond — Aradra, ha akarja ha nem
édes Leszkay ur.

A Zsidónő nagy opera is színre került
nagy gonddal és precíz betanulással kétszer telt
ház előtt. Gyönyörűen és szép biztonsággal éne-
kelte Rechát, Sugár Aranka a kit az első
előadásnál valóságos virág záporral fogadott a
lelkes közönség. Minden dalát megtapsolták, hogy
egy szám után egy két percig lehetett vár-
ni míg a lelkes taps megszűnt, de szépen énekelte
és jól alakította Elezár-t, Mezei Mihály ki-
tűnő tenoristánk, különösen a második felvonás-
ban a börtön jelenetben szép lágy szívhöz szóló
áriájával könyekre fakasztotta hallgatóit. Elveze-
tes volt Csata Győző mint Brogini Fe-
rencs bibornok. Szépen kezelt baszus áriái szín-

— ... Es egy hét múlva kivittük a te-
metőbe.

Margit az erős figyeltől kimerülten ro-
gyott vissza a fehér, dagadó párnákra. Hom-
lokán fényes verejték-gyöngyök üttek. Szemei
osodásan csillogtak, ajkai körül meglegedett
mosoly játszadozott.

A doktor sokkal jobban volt elfoglalva
saját visszaidézett fájdalomával, mintsem észre-
vette volna Margit e változását.

Ezen esemény után két héttel Margit már
annyira javult, hogy sétálnia is szabad volt.
Az öreg Rékassy is újra láthatta az ő kedves
bárónéját. Verő is meg volt elégedve a derék
beteggel, csak Haros nem.

Sehogy sem tudta megmagyarázni magá-
nak Margit hirtelen átváltozását. Arról meg-
volt győződve, hogy a leány szerette őt, hanem
azt is kellett látnia, hogy most szinte gyűlöli.
Kezdett kutatni.

Midőn rendes hat órai látogatását tette,
szokatlan jó kedvben találta Margitot. Ezt fel-
akart használni az ok kipróbálására.

— Miért e szokatlan jókedv?

— Semmi különös, csak örvendek, mert
épen most foglalkoztam a Regatta-bál édes
gondolatával. Hisz oly rég nem táncoltam, pe-
dig mindig úgy szerettem a táncot.

Aztán kaczerán tette hozzá:

— Remélem a második négyest együtt
táncoljunk, fenn tartom magának.

Haros egész zavarba jött. Nem tudta mire
vélni e magaviseletet. Hisz hetek óta már

aig erdemesiti Margit a hozzá szólásra is és
most e hirtelen kedvesség?

— Nos talán nem akarja velem táncolni?
— kérde Margit. — Haros csakmost tért ma-
gához; először nem is akart hinni füleinek.

— Még kérdezhet is ilyet? De hát csak
a második négyest?

— Csak. Nincs más.

— Hogyan?

— Délelőtt sokan látogattak meg és el-
kapkodtak, hanem ezt fentartottam magának.
— Nagyon hálás vagyok érte.

Aztán még sokáig csevegetek. Margit ked-
ves, végtelen kedves volt. Olyannak mutatta
magát, mint a milyen valójában volt. Haros
most érezte csak a lelki furdalást, látva Mar-
git kedvességét. Szegény kis Ilmára gondolt
és átkozta Stern Ignácot pokoli és ferde je-
lentéseiről. Hogy mindjárt nem tudta ő felis-
merni e leány tőkélyét.

Aztán elbucszott a nélkül, hogy puha-
tolt volna az ok után, annyira elkápráztatta
Margit kedvessége.

Mikor becsukódott az ajtó mögötte, Mar-
git gunyosan kacagott fel.

— Te hívó bolond! Ujjamon forgathatná-
lak, de nem teszem. En lehetnék a győztes,
s mégis én bukom, mert szent előttem Ilma
emléke, mert nem akarom meggyaláztatni ön-
magamat általa.

(Folytatása következik.)

tén sok tapsot eredményeztek. Dicséret és elismerés illeti még Reviczki Etelt mint Isabella hercegnőt, Solyom Lajost mint Arnold herceget, Hunyadi Józsefet mint Teobald polgármestert precíz énekükért és jó alakításukért. Az énekar és zenekar, ma különösen magas nívón állt, úgy hogy ők is kétszer is tapsot kaptak.

Augusztus 14-én Leszkai András az elagott iparosok javára jótékony célú előadást rendez, mely alkalommal az az napi összes bevétel a jótékony célra lesz fordítva, színe kerül a Pálutka ez idényben már harmadszor.

Pénteken színházunkban először került színre 231-dik cikk Paul Ferrier kitűnő vigjátéka telt ház előtt. Színeszeink kitűnően voltak disponálva, az előadás úgy ment mint karika csapás, egyik a másik szájából vette ki a szót. A közönség sokat kacagott és jól mulatott, tapsban pedig nem volt hiány. A jövő héten meg ismétlik. Legközelebbi újdonság Váradi Antal nagyhatású színműve R a f a e l.

Szombaton Erdei Rózsa énekesnő szerződési célból A b o s z o r k á n y v á r - b a n lép fel először.

Lapunkban többször sőt majd mindig azt hangoztattuk, hogy Leszkai András színigazgató mennyire ambíciós ember, mennyire lelkién vieli egy színtársulata valamint a közönség érdekeit, fényes bizonyítást tett a városi közgyűlés az által, hogy nagy lelkesedéssel egyhangúlag már most kiadta 1895 évi nyári idényre a fabódét.

Tudom Leszkai hálaja nem marad el, a városi tanács és a színbizottság ohajainak mindenben meg fog felelni.

HIREK.

Augusztus 12. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Klára. — Protestáns naptár: Klára. — Görög-keleti naptár (július 31.): Eudoc. — A nap kél 4 óra 39 perczkor, nyugszik 6 óra 57 perczkor.

Augusztus 13. Hétfő. Róm. kath. naptár: Ipoly. — Protestáns naptár: Ipoly. — Görög-keleti naptár (augusztus 1.): Ker. k. — A nap kél 4 óra 41 perczkor, nyugszik 6 óra 56 perczkor.

Szabadmagharcz emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. B e m e e r d i j t a l a n.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgár iskola, földszint.

Vonatok közlekedése.

— Érvényes 1894. évi május hó 1-től. —

ARADRÓL	ARADRA
<i>Budapest felé indul:</i>	<i>Budapest felé érkezik:</i>
Nagyvárad reggel 5.18	Vv. Csabáról reggel 9.10
Nagyvárad d. e. 11.30	Nagyvárad este 8.42
Győrszombat reggel 8.20	Személyvonat reggel 6.10
Személyvonat d. e. 11.30	Személyvonat d. u. 3.55
Személyvonat este 9.45	Győrszombat este 6.56
<i>Erdély felé:</i>	<i>Erdély felé:</i>
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 7.—
Soborsin d. u. 2.30	Személyvonat d. e. 11.—
Személyvonat d. u. 4.30	Személyvonat este 8.56
<i>Temesvár felé:</i>	<i>Temesvár felé:</i>
Vegyesvonat reggel 6.25	Személyvonat d. e. 9.44
Vegyesvonat d. e. 11.35	Vegyesvonat d. u. 3.44
Személyvonat d. u. 5.58	Vegyesvonat este 10.55
<i>Szeged felé:</i>	<i>Szeged felé:</i>
Személyvonat reggel 5.—	Személyvonat reggel 8.50
Személyvonat d. e. 9.—	Személyvonat este 6.45
Vegyesvonat d. u. 4.20	Személyvonat este 10.—
<i>Gurahoncz felé:</i>	<i>Gurahoncz felé:</i>
Személyvonat reggel 6.40	Személyvonat reggel 8.—
Személyvonat d. u. 5.23	Személyvonat este 6.50
Vegyesvonat d. u. 12.30	Vegyesvonat d. e. 11.43

— Az „Aradi Nyomdatársaság“ feleit értesítjük, hogy mindazon sürgős munkákra nézve, melyek a *vasárnapi munkaszünetből* kifolyólag vasárnap végezhetők, értekezhetni Varga Józsefnél, a nyomdatársaság üzletvezetőjénél (*Kiss Ernő-utca 4. szám.*)

— Személyi hír. H o c k János orsz. képviselő, csabai plébános tegnap Aradon időzött. Ma visszautazik a fővárosba.

— A fegyverletétel évfordulója. Szomorú napja magyar történelmünknek a világsi fegyverletétel. Holnap 45 éve, hogy Görgei letette a fegyvert Világos alatt Rödiger orosz generális kezébe, ezzel a nagy tragédia befejezve lett. Nincs magyar e hazában, kinek e mult emiéke szomorú könnyeket ne csalna szemébe. Egy

nagy hatalmas nemzet gyászos évfordulója ez a nap.

— A király és a demográfiai kongresszus. Ő Felsége a demográfiai és közegészségügyi kongresszus iránt, melyen A r a d o t P o z s a g a i Lajos dr. képviseli, az előkészítés egész ideje alatt igen érdeklődött. A király mint a kongresszus védnöke érdeklődését és magas pártfogását kiterjeszti a kongresszusra is, a mennyiben a király személye körüli minisztérium értesítette a kongresszus vezetőségét, hogy szeptember 2-án a királyi palotában fogadó estély lesz. A minisztérium egyben felhívta a kongresszus vezetőségét, hogy a tagok számát tudassa.

— Villamvilágítás és a hazai ipar. Fontos és mindenestre figyelembe veendő rendelet érkezett az a r a d m e g y e i törvényhatósághoz a napokban a belügyminisztériumtól, mely a h a z a i i p a r gyámolítását célozza. Országsszerte létesítik mostanában az előkelőbb városokban a villamvilágítási berendezést, a mely nagy mérvű munkák különféle anyagainak és kellékeinek beszerzésénél az egyes vállalkozók a hazai iparral szemben a külföldinek adnak előnyt. Ennek a megátalására szorítkozik a belügyminiszeri rendelet, a mely javasolja a törvényhatóságoknak, hogy a villamvilágítási berendezést eszközölő vállalkozók szerződéseiben a következő paragrafust vegyék:

„A vállalkozó az elektromos telepek és vezetékek létesítésénél mindazon hazai gyártmányokat tartozik használni, melyek a külföldiekénél nem magasabb árban, teljesen kifogástalan minőségben és kellő időben megszerezhetők, és amelyek használata által a vállalati műveknek szerződési határidőben és állapotban létesítése biztosítottak tekintethető.

Amennyiben idegen származású anyagok és gyártmányok felhasználása céloztatik, ennek elkerülhetlen szüksége az előjárásnál (városi tanácsnál) igazolandó.”

A miniszeri rendelet javasolt paragrafusának alkalmazása minden esetre meghozza a m a g y a r i p a r terén a maga gyümölcsét.

— Megnagyobbított iskolák. Terjed a felvilágosultság, mindenki éhes a tudásra. Az a r a d i községi iskolák növendékeinek száma évről évre rohamosan szaporodik, úgy hogy az iskolai helyiségek megnagyobbítása mulhatlanul szükségessé válik. Most újabban az u j t e l e p i és a g á j i iskolát bővítették ki egy-egy új teremmel, melyek most készültek el teljesen.

— Jöhet a kolera. Habár az uralgó tisztség folytán legkevésbé sinos okunk tartani a meleg hónapok fekete vendégétől, a kolérától, A r a d város tanácsa mégis szükségesnek látott egy és más intézkedést megtenni. Nevezetesen a régi barak-kórházat, mely tából készült, bevakoltatta, azonkívül az épület közelében egy új égetőkemencét létesített, a fertőzött ruhaneműek megsemmisítésére.

— A honvédség töltenyraktára. Az a r a d i honvédség-laktanya udvarán egy töltenyraktár építését határozta el a városi tanács. A töltenyraktár építése előrehaladott stádiumban van, s az épület maga az ősz folyamán a használatnak átadható lesz.

— Az aradmegyei szőlőtelepek. Az o r s z á g o s g a z d a - e g y e s ü l e t statisztikát állított össze, mely azt mutatja ki, hogy az o j t v á n y o z á s és amerikai vesszők ültetésének kezdetétől 1893-ig melyik megye hány hektár földet ültetett be amerikai vesszőkkel. A statisztika a következő megyékről szól: Bihar, Arad, Zala, Hont, Temes, Tolna, Fehér, Baranya, Zemplén, Heves Borsód és Nógrád. A r a d v á r m g y é b e n direkt termővel 13-at és csak o l t ó a l a n y u l használható amerikai vesszővel 372-t hektár területet ültettek be.

— A huszárlaktanya kibővítése. Az a r a d i honvédség-laktanyánál eszközölt kibővítés előrehaladott stádiumban van. A hatvan lóra épített istálló már födél alatt áll, s maga a lakosztály is a napokban tető alá kerül. A laktanya új épülete egy legénységi szobát, betegosztályt, altiszti és ügyelő szobát foglal magában. A gyanus és beteg lovak számára épített osztály födélzetét is nemsokára elkészítik.

— Legfelsőbb elismerés. A király az A r a d o n is széles körben ismert K o z m a Zsombor kuriai birónak, saját kérelmére történt nyugdíjaztatása alkalmából, az igazságszolgáltatás terén teljesített buzgó és sikeres szolgálataitól legfelsőbb elismerését nyilvánította.

— Hamis bankok a vasuton. A hamis bankokat leginkább a vasuti pénztáraknál és más ily élénkebb forgalmu helyeken csempészik a forgalomba s e helyeken is észrevették, hogy a hamis bankok, különösen pedig a hamis tízesek mód felett elszaporodtak. A magyar államvasutak igazgatósága most rendeletileg intézkedett a hamis bankok ellen s utasította a vasuti pénztárosokat, hogy figyelemmel vizsgálják meg a bankokat, különösen a tízforintos banjegyeket vegyék jól szemügyre.

— Távozó hivatalnok. M o r g e n t h a l e r Ádám az a r a d i osztrák-magyar bank szorgalmas és törekvő hivatalnokát — mint hiteles forrásból értesülünk — a budapesti osztrák-magyar bankhoz helyezték. Örömmel vesszük tudomást az előmenetelről, de sajnáljuk is egyúttal eltávozását, mert az aradi társadalom egyik közkedveltségű tagját veszíti el benne.

— A mohácsi pénzhamisító banda. A mohácsi pénzhamisítók ügye napról-napra bonyolódottabbá válik. Naponként történnek elfogatások és mind bizonyosabb, hogy a bűnös szövetkezet számai messzire vezetnek. A mohácsi csendőrség azonban, a mely nem ismert fáradsággal nyomoz a pénzhamisítók után, a bandának a legnagyobb részét elfogta és letartóztatta. A banda tagjai mindenféle mesterséggel képviselve vannak. A szegény félrevezetett nép, természetesen akaratlanul jutott a kelepcebe. Így M a y e r József, magyar-peterdi cipészt is belekeverték a hamis pénzcsinálók bandájába. A csendőrség be is kísérte Mohácsra. De Mayernek még a kihallgatás előtt sikerült m e g s z ö k n i e. Futását azonban nem vette haza felé, hanem éjszának. A csendőrség, a mint észrevette Mayer szökését, az egész városban tüvé tette, de nem találta meg. Mayer ez alatt szünet és pihenés nélkül futással iparkodott minél távolabb maga mögött hagyni Mohácsot, de alig győzte tovább háromnegyed óránál, mert a Cselepatak völgyben a nagy fáradságtól összeroskadt és meghalt kimerülés következtében. Arra menők a hullát megtalálva este felé bejelentették a városházánál. Rüll János dr. városi orvos rögtön kiment a helyszínére, de csak a halált konstataálta, a hideg hullát beszállította a hullaházba. Tegnap ismét négy elegáns külsejű egyént kísérték Mohácsra. Mind a négyenél számos levélmásoló prést találtak, a melyeket bankokészítő gép gyanánt adtak el a földmiveseknek hétszáz, sőt néha ezer forintért, s a kinek pénze nem volt, attól váltót vettek. Sok olyan ember találkozott, a ki földjére házára vett föl pénzt, csak hogy az állítólag pénzkészítő géphez juthassanak. A csalók minden félelem nélkül üzhették szédelgéseiket, mert a rászédett emberek, magok is félve az elfogatástól, nem merték följelenteni őket.

— Az aradi folyamammérnökség új hivatala. Az a r a d i m. kir. folyamammérnökség hivatalnoki karának létszámát szaporítani fogják, miért is régi hivatal helyisége szűknek bizonyult. Az új hivatalhelyiség, melyet november elsején fognak el foglalni, a Forray és Rakóczy-utczák sarkán levő Kristyó-utca házában lesz az első emeleten.

— Megölte a feleségét. Rémületes gyilkosság híre futotta be tegnap A r a d városát.

Szerte azt beszélték, hogy egy ember a nyílt uton szúrta a feleségét, kialig tett pár lépést, a zán összerogyott és meghalt. — Lapunk egy munkatársa utána járt a dolognak, az eset helyszínén meg is jelent, s a tapasztalatról a következőkben tudósít. Vad-házasságban élnek, körülbelül nyolcz hónapja, özv. Friebeisz Istvánné és Karácsonyi István aradi lakosok. A nő pár héttel ezelőtt, első törvényes férjétől maradt hagyatékának rendezése végett, elutazott Aradról, honnan csak tegnap tért haza. Karácsonyi ez idő alatt amugy is csekély heti keresményéből mit sem tett félre. Ezért az asszony nagy lármát csapott, szidta az urát, ahogy csak bírta, sőt átlagelni is kezdte. Karácsonyit, a különben bárántermészetű embert ez annyira kihozta a sodrából, hogy egy önfeléd pillanatában kést ragadott, s azt élet párjának hátába döfte. A seb, habár súlyos, korántsem halálos. Karácsonyi tettének elkövetése után maga jött fel a rendőrséghez, a még vértől borított késsel, s jelentkezett. Az esetről Rameer István rendőrhadnagy vett fel jegyzőkönyvet, a sebesült asszonynak Ötvös Daniel dr. nyújtotta az első orvosi segílyt. Az ügyet áttették a járásbíróshoz.

— Ujjonnan felszerelt könyvkötészet. Az „Aradi nyomdászvenyítésárság” a csanádi-palotában levő könyvkötészetét megnagyobbítva ujjonnan felszerelte, tegnap érkezett meg egy kolosszalis nagyságu légszesszerűre berendezett vágó és fűző gépe, melyeknek felszerelését már eddig is sokan nézték. — Az intézet bármilynemű könyvkötészeti munkák előállítását képes eszközölni. — A gépek az érdekelt felek által a helyszínén megtekinthetők. Ezzel együtt jelenthetjük, hogy lapunkat mai naptól kezdve előfizetőink felvágva kapják kézhez.

— A színházi átalakítások. A héten már megszűnik a kopácsolás, mely egy hónapon át szakadatlanul hangzott az aradi színház színpadán. A Leszkay András által kérelmezett átalakításokat bevégezték. A szomszédos sörözők közül egy részt elvettek, s a színpadi diszletraktárhoz csatolták. A tűzoltók számára a volt igazgatói iroda mellett vágtak egy fülkét.

— A koldulás mesterség. Szomorú ugyan, ha valaki annyira jut, hogy koldulnia kell, de azért a koldulás mégis mesterség: engedély kell hozzá. Akinek nincs paksusa, azt egyszerűen befogják. Az aradi rendőrség éppen tegnap tartott nagy razziát, s tizenöt oly egyént tartóztatott le, kik munkabíró létükre engedelem nélkül jártak koldulni.

— A Dreptatea megszűnik. Mint értesülünk a „Dreptatea” ozimű temesvári hírhedt román nemzetiségi lap újévvel megszűnik. A tulzó irányt követő lap — úgy látszik — nem tudott gyökeret verni és mivel kiadása veszteségekkel jár, az alapítók kénytelenek azt az előfizetési év lejártával beszüntetni. Hír szerint már fel is mondták a szerkesztőségi-iroda helyiségek bérletét.

— Társas kirándulást rendez folyó hó 19-én vasárnap Menyházára az „Aradi nyomdászárság” és az „Aradi Közlöny” technikai személyzete családtagjaikkal együtt.

— A szabad fürdés áldozatai. Temesvárról írják lapunknak: Torma Fülöp iparosnak Lajos nevű 8 esztendő fia néhány társával a Béga csatornában fürdött s mert uszni nem tudott, egy mélyebb helyen hirtelen alámerült s eltűnt társainak szeme elől. Ezek lármát csaptak s véletlenül a fiúnak édes apja volt az első, a ki, éppen arra haladva, a parthoz sietett. Mikor megtudta, hogy saját gyermeke merült a víz alá, ruhástul a csatornába ugrott s keresni kezdte a gyermeket. Másfél óráig tartott, míg az apa, a ki kétségbeesésében emberfeletti erőt fejtett ki, a meder aljáról felhozta a holt-

testét. E közben az anyja is odasietett, még jókor arra, hogy lássa, hogyan fogják ki a fia holttestét.

— Gyógyíthatatlan betegség. Az esztergomi kórházba a napokban egy éltebb nő állított be azzal a kéréssel, hogy vegyék őtet föl a betegek közé. A gondnok azt kérdezte a jelentkezőtől, hogy mi a baja, mire a „beteg” így felelt: „Nem bírom a házbért fizetni.” Ennek a betegségnek a gyógyítására a kórházi orvosok nem mertek vállalkozni.

— Tolvaj inas. Nem érte egyéb szerencsétlenség Dezsőfi Sámuel, minthogy felfogadta Andrejko Mihályt inasnak. A jó nevelésű ifjoncz valahányszor elküldték valahova, mindig elhagyott valamit a gazdája jószágából: hol egy lópokróczot, hol egy hámot, később pénzt is. Azt mondta, hogy elvesztette azokat. Tegnap azonban rajtavesztett. Megcsípték, hogy a gazdája tulajdonát képező tárgyakat eladta, s az árát elitta. Most elveszi méltó jutalmát.

— A kolera. Galicziában tegnap a kolera-járványtól meglátogatott községekben száz-négy megbetegedés, negyvenkilenc halálozás és tizennégy gyógyulási eset fordult elő. Bukovinában, tegnap három politikai kerületben hat halálozás, három betegedés és három kolera-gyanús betegedés fordult elő. Három beteg meggyógyult. Zaleszczykiben tegnap kitűzték a városházára a fehér zászlót, jelölül annak, hogy tegnap óta új kolera-halálozás a városban nem fordult elő. — Amsterdamban tegnap két kolera-betegedés volt, Maastrichtban szintén kettő, a melyek közül egy halállal végződött. Maastrichtban eddig összesen ötven betegedés és huszonnégy halálozás fordult elő. A „Siegfried” rajnai gőzös fűtője kolera-ban megbetegedett. Az Amerikába utazó fedélközi utasokat öt napi vesztegzárnak vetették alá.

— A kötelendi pápa és a magyar nemzeti színek. A mócsi vásáron járt a napokban a Kolozsvár szomszédságában fekvő Kötelend pápája, amint egy falusi ember szalmakalapján meglátott egy nemzeti szalagot. Sejtette, hogy oláh az az ember, de mégis megkérdezte a származását s amikor igenlő választ kapott, tovább faggatta a jámbor képdű oláht:

— Hát mi van a kalapján?
— Pántlika, volt a felelet.
— Tudja maga, hogy az a magyarok színe?
— Nem bánom én. A kalapom bő volt s megkötöttem vele.

— De vegye le, mert nem szabad viselni. Az oláh parasztnak azonban eszéágában sem volt levenni a szalagot.

— Mennyi volt az ára? faggatta tovább a veszedelmes pápa.

— Két krajczár.
A pápa erre zsebébe nyúlt, kifizette a két krajczárt és aztán levágta és széttepte a szalagot a jelenlevők teljes meglepetésére.

Akadnak ott emberek, akik figyelmeztették a papot, hogy ebből még baj lesz, de a pápa azzal felelt:

— Már miért félnék, úgy sem leszek már sokáig pápa.

— Borzasztó megcsónkítás. A hontmegyei Berencsfalu határában a cséplési munkálatoknál a hó 4-én oly szerencsétlenség történt, mely ritkítja párját. B. gazdát ugyanis a gép alsó testén megragadta s pillanat alatt letépte ruját, ezzel együtt testének egy részét is kiszakította. A borzasztóan megcsónkított ember iszonyu kínok között vitette magát a selmeczbányai bányakórházba, hol nem csak jó ápolást, de gyógyulást is talál. — A kezelő Stuller Gyula bányafőorvos biztosnak tartja a felgyógyulását azon műtét következtében, melyet rajta sikerrel végrehajtott.

— Szent Ilona szigete fürdőhely. Szent Ilona szigete, ahol a nagy Napoleon száműzetésében meghalt, klimatikus fürdőhely lesz. A Szeze-csatorna megnyitása óta az odaváló lakosok a hajóforgalom csökkenése folytán nagy nyomorúságba jutottak. A sziget azonban fekvésénél s egyéb viszonyainál fogva kiválóan alkalmas klimatikus fürdőhelynek és egyrészt társaság már gondoskodott azokról a berendezésekről, amelyek a közönség kényelmét hivatván szolgálni.

— Gyermeki halátlanság. Egy Bayer Gyula nevű fiatal ember a pettau takerékpenzáránál anyja megkérésével 900

frtnyi összeget vett fel és Sopronba szökött, a rendőrség azonban letartóztatta. Elfogatásánál meg találtak nála 800 forintot felül készpénzt. A hűtlen fiut visszatolonozolták szülőföldjére.

— Bárá Eötvös Loránd az olasz diákokért. Bárá Eötvös Loránd közoktatásügyi miniszter a magyar nyelv elisajátítása céljából a Miskolcson időző olasz diákoknak kirándulási czélokra száz forintot adományozott. Miskolcz város a maga részéről szintén már két ízben tett folyóvá nagyobb összegeket hasonló czélokra. Tegnap a diákok Vargha Ferenc, kath. gimnáziumi tanár vezetésével Tatra-Füredre tettek kirándulást, velők tartott számos miskolci gimnázista. Az olasz fiukat igaz magyar vendégszeretettel látják el: jól is érzik magukat, nagyobb része beszél már magyarul.

— Az üldözött ember. Minden emberi érzést mélyen felháborító eset történt Ungmegye Szerednye községében. Ott lakik ugyanis egy Moskovics nevű korcsmáros, kinek a községben sok haragosa van. Ezek már régóta azon vannak, hogy megkárosítsák és a koldusbotra juttassák. Céljukat el is érték. Csak nemrég 24 nagy hordó finom, 1889-iki termésű tokaji asszuborát tették élvezhetetlenné, eddig ismeretlen egyénnek. Nemsokára éjszakának idején ujjonnan épített házát gyújtották fel, amikor is, a község lakosainak legnagyobb része nem vett részt a tűz oltásánál, úgy, hogy csaknem egész vagyonát vesztette. Még csak két jóvérű hintó-lova maradt, most ezektől is megfosztották ismeretlen gonosztevők. Tegnapelőtt éjjel a legelőről a kender-áztatóhoz vonszolták a két állatot, a hol az egyiket összekötözve beletaszították a meglehetősen mély vízbe, a másikat pedig föltölvén szurva és a nyelvét kivágva, az áztató partján hagyták. Sajnos, hogy a csendőrség nem fejt ki elég erélyt a gonosztevők kinyomozására. A község jobb érzésű lakosai közt nagy felháborodást keltett ez az eset.

— Névváltoztatás. Gyíng Ilona, Zimán-ujfalusi illetőségű kiskoru lakos nevét belügyminiszteri engedéllyel „Gyarmati”-ra változtatta.

— Nyilvános köszönet. Méltóságos Léva y Henrik főrendiházi tag ur a múlt hó 14-én tartott táncvigalmunk alkalmából 10 frtot volt oly kegyes egyletünknek adományozni, mit ez uton is köszönettel nyugtáz az „aradi keresk. ifj. közm. kör elnöksége.

HYMEN.

Eszes Imre csongrádmegyei földbirtokos tegnap este hat órkor vezette oltárhoz a minorita atyák templomában Hady István áll. vasuti tisztviselő kedves leányát Matild kisaszonnyt. A násznagyi tisztet a menyasszony részéről Hady Gyula ternovai áll. főnök, — a völegény részéről Blazsik Márton csongrádi szolgabíró viselte. Koszorús párok a következők voltak: Eszes Mariska — Hady Antal, Langsfeld Mariska — Kriván János, Eszes Ilonka — Vangyel Géza, Károssy Gizella — Magi Kálmán, Szopolits Mariska — Szopolits Károly. Az ifju párt Hock János csongrádi képviselő csabai plébános adta össze. Az esküvő után Pohl Károly külön éttermében fényes lakoma volt.

Kamler János waggongyári tisztviselő, az aradi társas-körök ősmert tagja, szombaton f. hó 18-án vezeti oltárhoz a budapesti plébánia templomban a bájos Penater Vilma kisaszonnyt.

GYÁSZROVAT.

† Korhányi József kis-jenői kir. bíróági végrehajtó f. hó 9-én hosszas szuevedés után 64 éves korában jobb létre szenderült. F. hó 10-én kísérték örök nyugalomra Kis-jenő és Erdőhegy községek intelligens közönségének részvéte mellett. Koporsójára koszorút helyezett a család, ily felirattal: Szomorú szívvel a gyászoló család. Szerető sógorának: Özv. jagócsi Péterffy Józsefné és fia. Az elhunytat neje, és leányai; Mariska férjezett Herman Gyuláné, Irma, Nina férjezett Licker Viktorné és számos rokonai gyászolja. Nyugodjék békében!

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Az „Aradi tanítótörszolgák segélyalapja“-t kezelő bizottság tagjait halasztatlanul ügy elintézésére özléjából tisztelettel kérem, sziveskedjenek ma vasárnap délelőtt 10 órakor a tanítótörszolgák rendes tanácskozó helyiségében tartandó ülésre megjelenni. Brusch Alajos kezelő bizottsági elnök.

(*) Az aradi kereskedő ifjak betegsegélyző egylete"-nek igazgatósága ma vasárnap d. u. fél 3 órakor a kereskedelmi akadémia tanácstermében ülést tart, melyre az igazgatóság t. tagjai ez uton is meghívattak s a kitűzött tárgyat fontosságára való tekintettel minél nagyobb számban megjelenni kéretnek. Az elnökség.

MULATSÁGOK.

(=) Műkedvelő előadás. Az aradi iparos ifjak önk. és betegsegélyző egylete folyó hó 19-én tartja az Ipartestület dísztermében műkedvelői előadását, mely zártkörű táncvizsgálommal lesz egybekötve. Ez alkalommal színre kerül Tóth Ede „Falurossza“ című népszínműve. A rendezőség nagyban fáradozik a meghívók szét küldésében és a mulatság sikerének előmozdításában. Belépti díj személyenként 60 kr. Kezdet 8 órakor.

(=) Táncvizgálat Pécskán. A pécskai önkéntes tűzoltó egylet M.-Pécskán, 1894. évi augusztus hó 19-én a városi „kiserdőben“ zártkörű táncvizgálatot rendez. Belépti díj: személyjegy 60 kr., családjegy 1 frt 50 kr. Kezdet délután 4 órakor. A tiszta jövedelem a tűzoltó-egylet pénztára alap-javára fog fordíttatni. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kedvezőtlen idő esetén a táncvizgálat augusztus hó 26-ára lesz elhalasztva.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A büntető bíróság munkarendje.

Az aradi kir. törvényszék előtt holnap a következő büntügyek kerülnek végtárgyalásra: Ifj. Luka Tódor ellen sikkasztás. Kriszta Gavra ellen okirathamisítás. Szenetra György ellen sikkasztás.

§ Ujabb sajtóperek. Némi szünetelés után a jövő héten ismét megkezdődnek a sajtóügyi végtárgyalások a kolozsvári esküdtszék előtt, a melynek megint hónapokon keresztül lesz elég dolga a nemzetiségi izgatásokkal. Augusztus 14-én a köteles figyelem és gondosság elmulasztása miatt kerül esküdtszék elé nagyszabani Foia Poporulni volt ideiglenes szerkesztője: Moldován György és vele együtt Marschall József kiadó. Mindketten elvállalták a felelősséget a nevezett lap idej első számának: A ragaszkodási nyilatkozatok című cikkéért, mely a nemzetiségi sajtópörök elítélteleihez intezett dicsőítő iratokról szól és olyan passzusokat tartalmaz, a mikben a főügyészség a nemzetiség elleni gyűlöletre való izgatást látott. A cikk (melynek szerzőjét nem lehetett kipuhatolni) egyebek közt azt mondja, hogy a magyarok, a románok országában hatalomhoz jutva, ijesztő módon jogtalankodnak a román nép fölött és ennek lelkes előkelő harcosait bűzhödt és penészes tömlőbe zárják, melynek fenekéről szavuk ki ne hatolhasson stb. Szeptember 18-án feldicsérés vétségében lesz tárgyalás, összesen tizenhét vádlott ellen, kik a Tribunauban magasztaló iratot tettek közzé, a Replika pör elítélteleihez. A vádlottak közt vannak nyolc tanító, egy pap, egy papjelölt, egy papnövendék, egy postagyakornok jelölt, egy gymnáziumi tanuló, egy földbirtokos, két földmives — és az elmaradhatlan Baltes András, a kinek mint szerkesztőnek kell újból helyt állania.

§ Zabtolvaj. Hirsch (Szarvas) Samu szemlaki lakos állt tegnap az aradi kir.

törvényszék előtt egy nagyobb összegű lopás vétsége miatt. Hirsch Samu ugyanis mint hentes, valami Róth nevű szemlaki földbirtokosnál szolgált, kitől két év lefolyása alatt több mint 2000 forint értékű zabot lopott. Az ellopott zabot több orgazda segítségével értékesítette, akik közül azonban csak Halmazsán Tódorra lehetett reábizonyítani. A törvényszék Hirsch Samut 2 évi és 3 havi börtönre és 5 évi hivatalvesztésre, Halmazsán Tódort pedig 8 havi börtönre és 3 évi hivatalvesztésre ítélte.

§ A memorándum-pör utójátéka. Azon időben midőn Kolozsváron a memorándum-pör folyt Kotoczman János nagyszent-miklósi lakosnak az jutott eszébe, hogy a lakosságtól begyűjtött pénzen üdvözlő táviratot küld az elítélt dákó-martyiroknak. A nagyszent-miklósi társzolgabíró Kotoczman Jánont ezért a tettéért 8 napi börtönre ítélte és társait, kik neki ebben segédkeztek ugymint Zehán Simon pópát, Minifán Antal tanítót, Kardos János ügyvédi írnokot egyenként 50-50 forint pénzbírságra. Kotoczman és társai az egész ítéletet megfélebbeszték a torontáli alispánhoz, ki egy 1882-ben hozott törvényre támaszkodva, annak alapján mindnyájukat 8 napi börtönre ítélte.

TÁVIRATOK.

Leégett község.

Földvár, augusztus 11. (Saj. tud. táv.) Községünk majdnem teljesen leégett. 50 ház elpusztult. Két templom, sőt a község tűzoltó felszerelése is odaégett. A községet ez évben már másodszor látogatja meg a tűzvész.

Elfogott cigányok.

Békés, auguszt. 11. (Saj. tud. táv.) A békési gyilkosság gyanújában álló kóbor cigányokat Gyulán elfogták. Husztinét hihetőleg bosszúból gyilkolták meg, mert pénzt lakásán megtaláltak.

Mennyezet beomlás.

Gyula, auguszt. 11. (Saj. tud. távirata.) A törökuralom alatti fürdő, most népiszkolának a mennyezete beomlott, s a Hanusz testvéreket maga alá temette. Hanusz István szörnyen halt, Hanusz János meg a halállal vívódik. Gálcz, az épületet renováló kömives vizsgálat alatt van.

Gyanus halál.

Abauj-Szántó, auguszt. 11. (Saj. tud. táv.) Gönczön Pisák János munkás, cséplés közben kolera tünetek között hirtelen meghalt. Holttestét holnap felboncolják.

A hadsereg ujjaszervezése.

Prága, augusztus 11. (Saj. tud. táv.) A Narodny Listy Bécsből arról értesül, hogy a hadsereg organizációjának terve határozottabb alakot kezd ölteni. Ezzel 7-8 millió költségtöbblet van összekötve, mely összegnek egyelőre csak a felét kívánja a hadügyi kormányzat igénybevenni. A költségtöbbletet a pálinkaadó emelésével akarják fedezni.

Uj francia tábor.

Páris, augusztus 11. (Saj. tud. táv.) Bizonyos feltűnést kelt, hogy a francia kormány új tábor felállítását határozta el, mely nem lesz olyan jelentékeny mint a chaloussi, de mindamellett elég nagy.

Az anarkista-per.

Páris, augusztus 11. (Saj. tud. táv.) Az anarkista perben a védbeszéd még mindig folynak. Az államügyész midőn helyét elfoglalta, asztalán az Intransigeant tegnapelőtti számát találta, mely anyyira be volt mocskolva, hogy kénytelen volt a

tárgyalás megszakítását kérni, hogy megmoshassa kezét. Azt hiszik, hogy a verdikt még ma este ki lesz hirdetve.

A japán-kínai háború.

London, augusztus 11. (Saj. tud. táv.) Shangaiból jelentik, hogy ott 8000 főnyi japán csapat kötött ki, mely a már Koreába levő japán csapatokkal egyesülve Souül, a főváros közelében fog a kínaiakkal megütközni. Az ország belsejében lakó idegenek védelméről és biztonságáról gondoskodva van.

Elmaradt amnestia.

Pétervár, augusztus 11. (Saj. tud. táv.) Xenia nagyhercegnő esküvője alkalmából sokrésztől amnestiát vártak a kisebb bűncselekmények miatt elítéltek. Miután az amnestia nem következett be, az hirlett, hogy a csár ezért fenyegető levelet kapott. A francia rendőrség értesítette a pétervári rendőrséget, hogy sok veszedelmes anarkista elhagyta Párist s valószínűleg Oroszországba utazott. — Az ideérkezett francia titkos rendőrök az esküvő napján a peterhófi parkban tartózkodtak.

Vonatkisiklás.

Pétervár, augusztus 11. (Saj. tud. táv.) Lincoln mellett a sinek szándékos meg rongálása folytán tegnap éjjel a személyvonat kisiklott. Az összetört waggonok lángra borultak, tizenegy utas meghalt, öt megégett, huszan súlyosan megsérültek.

Rangvesztésre ítélt herceg.

Pétervár, augusztus 11. (Saj. tud. táv.) A járásbírósa Christov herceget nemeségének és kiváltságos jogainak elvesztésére ítélte, valamint száműzte két évre Archangelski tartományba. A herceg ugyanis komornyikjának 800 rubelnyi kauczióját és 554 rubel értékű állampapírjait elzálogosította, s az összeget elmulatta.

A kolera.

Mastricht, augusztus 11. (Saj. tud. táv.) Tegnap itt ujra 3 kolera betegedés fordult elő.

KÖZGAZDASÁG.

Aradi gabonaüzleti hetiszemle.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, augusztus 11.

(S. ss.) Még pár héttel ezelőtt, mikor a hosszú szárazság után megeredt az eső, erős volt a remény hogy helyre jönnek a tengeri, dohány stb., vetések és az idej termés — ha nem is kitünő, de legalább mégis közepes lesz.

Csalódtunk, mert azóta folyton — kivéve egy felőrai, alig számbavehető esőt — meleg száraz uralkodik úgy nálunk mint az ország minden részében, a mi a termést majd egészen tönkre tette. Nincs mit szépitgetni, mit tagadni, nagyon szomorú jövőnek nézünk elébe, különösen ott, hol kizárólagosan tengeri terem, és egyszeremind nélkülözhetlen élelmicikket képez.

Tehát jó termésre — most már — még a legkedvezőbb időjárás esetén sincsen kilátás. Nagyon meg lehetünk elégedve, ha helyenkint csak közepes aluli lesz is. Azt hangoztatják, hogy fölötté jó ára lesz legalább a tengerinek, ez annál sajnósabb, kétségbeejtőbb állapot, mert a fogyasztó kénytelen lesz, ha saját szükségletét élelmi cikket fedezni akarja, mindezt potom áron eladni és drága pénzen tengerit beszerezni.

A külföldön szintén igen rossz kukorica termésre van kilátás. Az időjárás e héten is tikkasztó meleg és száraz volt, míg a hét

utolsó napjain egy kis jelentéktelen esőt kaptunk. Hogy ez a növényzetre hatással volt-e, majd megvárjuk, a gabonauzleten a hét elején nyomott volt a hangulat. Az óriási hozatal csak jelentékeny árendeménnyel tudott elkelní, míg a hét közepe táján az irányzat megváltozott, az ár javult. A nagy buza-hozatal az új-aradi hetivásárral kezdődött és talán ezzel az új sáson kezdetét is regisztrálhatjuk. Vevő a hét elején csak gyéren volt, kevés vételkedvvel és így természetes, hogy az ár hanyatlott.

Később a budapesti tőzsdén beállott, állítólagos amerikai magasabb jegyzésekre az úgynevezett hausse, a mi úgy malmaink, mint kereskedőinket arra készítette, hogy egy helyben mint vidéken jelentékenyebb buzávásárlásokat eszközöljenek.

Különösen a spekuláció, mely az utolsó napokban rendkívül nagy számban volt képviselve, tanúsított élénk vételkedvet, mert belátta, hogy 5-80-6 frtos buza beraktározásánál sokat veszíteni nem lehet, annak dacára hogy Budapesten szép magyar aczélos 82-84 kilos buza nem kerül többbe, mint 6 frt 70 krba. Ha hozzá vesszük az egy forint szállítási díjat és egyéb költséget, az ottani buzaár sokkal olcsóbb a mieinknél, miért is az utolsó napokban oly rohamosan felzárkóztak az ideiglenesnek tekintjük és sajnosan csak igen rövid életet jósolhatunk neki. Még igen gyakran lesznek ily áremelkedések, de az mind nem lesz képes kereskedőinket beugrasztani, mert szem előtt tartják azt, hogy a kivitel pang.

A rozs tüzletben jelentékeny változás nem állott be. Dacára a tavalyi nagy készletnek elég jó keresletnek örvendett, különösen a szeszgyárak részéről. Az ár 10-20 krajczárral javult. Ugyisint az árpázletben is a kereslet sürögő volt a valamivel magasabb árakhoz. Más gabonafélék jelentéktelen kínálattal változatlan árak mellett keltek.

Irányzat szilárd.

Arad és Új-Aradon a múlt héten eladott:

buza I. rendű 2000 mmáza 5 frt 70 krtól 6 frt 10 krig.

buza II. rendű 3000 mmáza 5 frt 40 krtól 5 frt 70 krig.

ó-buza waggonára 5 frt 70 krtól 5 frt 90 krig.

új-rozs 800 mmáza 4 frt 60 krtól 4 frt 80 krig.

Tengeri 500 mmáza 5 frt 20 krtól 5 frt 50 krig.

új-árpa 800 mmáza 5 frt 20 krtól 5 frt 60 krig.

új-zab 100 mmáza 5 frt 40 krtól 5 frt 80 krig.

új-repce 7 frt 50 krtól 8 frtig.

Hüvelyes vetemények és magvak.

— Aradi árak. —

(Saját tudósítónktól.)

Arad, augusztus 11.

(S. ss.) Vidékünkön a termés kilátások — sajnos — ismét csökkentek, ma már csak igen kevés helyen várható jó termés, de ott is csak akkor ha az időjárás kedvező lesz. A lencse termés az idén nagyon silány, és annak dacára nincsen ára.

Babtermés csak helyenkint lesz, de az ár tekintettel a tavalyi nagy készletre, csak lassan javul. A kereslet különösen szállításokra sürögő. A dohány jórészt a rekkenő hőség leperzselte. Lóheremag és búkköny kis termést ígér. Más magvakról még hiányzanak a tudósítások. Az irányzat változatlan szilárd.

Jegyzéseink ma a következők Aradon.

Borsó sárga egész I. 25 frt, borsó sárga egész II. 23 frt, borsó sárga fél I. 19 frt, borsó sárga fél II. 18 frt. Bab aprószemű 7 frt, bab nagyszemű 6 frt 20 kr. Arpakása 7 sz. 14 frt 50 kr, arpakása 8 sz. 13 frt 50 kr, arpakása 10 sz. 10 frt. Derózs liszt 7 frt 20 kr. Heremag szirai 7 frt 20 kr. Repce káposzta 10 frt, repce káposzta 2. 8 frt. Mogyoró 28 frt. Rize rangon 16 frt. Kendermag 12 frt. Keménymag hollandi 48 frt. Köleskása I. 11 frt 60 kr. köleskása III. B. 9 frt 80 kr. Lencse stokerani 25 frt, lencse belöldi I. 17 frt. Mák kék I. 28 frt, mák fekete 21 frt. Madáreléség 28 frt. Moharmag 10 frt. Heremag lucerna 75 frt. Búkköny 8 frt 40 kr. Dio I. rendű 20 frt, dio II. rendű 18 frt. Rize japán 20 frt.

Aradi lisztüzlet.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, augusztus 11.

(S. ss.) A mint előrelátható volt és jeleztük is a lisztárak e héten 80-60 krajczárig csökkentek, de csökkenteni fognak még továbbra is.

A vevőhiány nagy és malmaink kénytelenek akár mily áron is, óriási raktáraikat szellőztetni. A mennyivel malmaink a fehér liszt árakat leszállítják, annyival emelkedik a fekete liszt, de különösen a korpá ára. Az exportálások most már csak jelentéktelenek, mert úgy a bel-, mint a külföld várja az új campagne alakulását. Az irányzat lanya.

Az aradi malmok mai jegyzése a következő:

D a r a asztali goromba A) 14 forint 40 krajczár.

D a r a asztali finom B) 14 forint 40 krajczár.

D a r a asztali közönséges C. 13 forint 40 krajczár.

Liszt: Ujszámjelzés.

06 0 1 2 3 4 5 6 7 7B 8
14.— 13.40 12.80 12.— 11.40 11.— 10.80 10.— 9.— 8.— 6.20

K o r p a finom F) 4 frt 40 kr.

K o r p a goromba G) 3 frt 80 kr.

Az árak Aradon 100 kilónként összevont véve, számkostól értendők.

= Őszi lóvásár. Az országos magyar gazdasági egyesület a m. kir. állami ménestételek anyagának árverésével kapcsolatban október hó 6., 7., 8. és 9-én tartja őszilóvásárját Budapesten a lótenyésztés emelésére alakult részvénytársaság „Tattersall” telepén. A vásár díjazással lesz egybekötve, a legszebb és legjobb négyes, kettes és egyfogatok ugyisintén háts lovakra és ponykra értékes tiszteletdíjak tűzettek ki. Érdekes látványosság a díjazott lovak és fogatok elővezetése, ugratása, előhajtása stb. a tribün közönsége előtt. A z a l a m i l o v a k árverése október 5., 6. és 7-én a többi lovak eladása a további napokon. — Bejelentési határidő szeptember 1. (Felvilágosítással szívesen szolgál az Országos magyar gazdasági egyesület Budapesten.)

= Budapest-kőbányai sertéskezeléssel csarnok. 1894. évi aug. hó 10-én. Hízott sertés árak: 1. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kg-on felüli súlyban) 40.—41. krig. Öreg közep (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 40.—41. krig. Fiatal nehéz (pkint 320 kg-on felüli súlyban) 40.—42.5 krig. Fiatal közep (pkint 251—320 kg. súlyban) 42.—48. krig. Fiatal könnyű (pkint 250 kg. terjedő súlyban) 44.—45. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kg-on felüli súlyban) 40.—41. krig. — Közep (pkint 220—280 kg. súlyban) 41.—42. krig. — Könnyű (pkint 220 kg. terjedő súlyban) 43.5—44.5 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kg. felüli súlyban) 42.—42.5 krig. Közep (páronként 220—260 kg. súlyban) 42.—42.5 krig. — Könnyű (páronként 220 kg. terjedő súlyban) 42.5—43.5 krig. Sertéslelés szám 1894. aug. hó 8-án volt készlet 186,584 darab. 1894. augusztus hó 9-én felhajtott: 1369 drb. 1894. augusztus 9-én elszállított 1804 drb. 1894. aug. 10-én maradt készletben 186,149 drb. — A hízott sertésüzletirányzata: kissé kellemesebb.

Szeszüzlet.

— Augusztus 11. —

Tengeri tetemes áremelkedésének dacára ezen cikknek az ára gyenge kereslet folytán a múlt héten változatlan maradt.

Mai jegyzéseink: Készára nagyban nyers szesz 54.50 kicsinyben 54.75 hordó nélkül per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. augusztus 11.

Magyar aranyjárdék 4% 121.80
Magyar koronajárdék 4% 96.—
Magyar arany 4 1/2% 126.50
Magyar ezüst 4 1/2% 102.—
Magyar keleti vasút 1878. 124.—
Magyar földtehermentesítési kötvény 95.50
Magyar italmegváltási kötvény 100.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény 96.—
Magyar nyereségy-sorsajegy kölcsön 152.25
Tiszasszabályozási és szegedi kölcsön 143.—
Osztrák papírbárdék 98.50

Osztrák járadék ezüst 98.50
Osztrák járadék arany 122.—
Korona járadék 98.—
1860-ki államsorsjegyek 146.—
Osztrák-magyar bankrészvény 1005.—
Magyar hitelbank részvény 452.50
Osztrák hitelintézet részvény 364.—
Osztrák-magyar államvasút 855.25
20 frankos arany (Napoleonkor) 9.87
Német birodalmi márka 81.05

Budapesti gabnatózsda.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 11. d. n. 5 óra.

F	a	j	Irányat	100 kg. ár
				frttól frtig
Buza bászai uj				6.60 6.85
Buza tiszavidéki				6.55 6.80
Buza pestvidéki				6.55 6.80
Buza fejmegyei				6.55 6.80
Buza bácskai				6.55 6.80
Rozs uj, I-od rendű				5.05 5.10
Rozs uj, II-od rendű				4.85 5.05
Arpa takarmány				5.90 5.60
Arpa égetni való				6.— 7.—
Arpa sörfőzdei				7.30 8.40
Zab				5.80 6.10
Tengeri bászai				5.75 5.80
Tengeri másnemtű				5.75 5.80
Káposzta-repce bászai				9.20 9.70
Köles				9.20 9.70
Buza szept.-okt.				6.67 6.69
Buza márcz.-ápr.				7.08 7.09
Buza máj.-jun.				7.08 7.09
Rozs szept.-okt.				5.18 5.20
Tengeri jul.-aug.				5.77 5.80
Tengeri aug.-szept.				5.77 5.80
Tengeri októberre				5.77 5.80
Zab márcz.-ápr.				6.08 6.08
Zab szept.-okt.				5.87 5.84
Káposzta-repce aug.-szept. 1894.				9.60 9.70

VIZJELZÉS.

1894. évi augusztus hó 11-én reggel 7 órakor észlelt vízállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmérőzén.

Észlelési állomás	Hőmérséklet °C	Időjárás	Vízállás cstimétr.	Légvastagság cstimétr.
Branyicska	+ 17°	borult	— 14	—
Arad	+ 18°	derült	— 103	—
Makó	+ 22°	derült	+ 26	—
Szeged	+ 21°	derült	+ 18	—
Gyoma	—	—	—	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
Arad, 1894. augusztus 11.

A m. kir. folyammérőki hivatal.

KIS LOTTO.

Bécsi:

66, 34, 4, 8, 39.

Temesvári:

68, 6, 32, 39, 40.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR.*

RAVASZ IMRE

legelső fényképészeti és festészeti műterme

Aradon, Andrásy tér 15. sz.

Hermannpalota korthelyiségében.

Elvállal minden fényképészeti szakmába vágó munkákat, készít kis képekről nagyobbításokat egész életnagyságig, olajban festve, vagy retoucheban. Továbbá látogató-jegy alakú fényképek egésze Cabinet, Makart, Promenad Budoir és az úgynevezett új forma képeket, chromo-festett s beégetett képet, melynek finomsága minden festett képet felmul. A legnyughatatlabb gyermek megszólalásig élethűen egy másodperc alatt bármily nagyságu alakban lefényképeztetik, a műteremben készült munkákat tiszta és élethű kiviteleért kezesség nyújtatik. Felvételek kívánatra üzleten kívül is eszközölköztetnek a legutányosabb árak mellett. 642 20*

* Az ezen rovat alatt közzétettért nem vállal felelősséget a szerk.

KLAPOK ALAJOS

Arad legnagyobb, leglátogatottabb és legkényelmesebben berendezett

fényképezési műterme

Templom-utca (Minorita-palota)

Ajánlja a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe műtermében **legújabb** készülő **Saison** fényképeit, felelősség mellett minden nagyságu **Portrait** visittől egész életnagyságig Albumin vagy az állandóságáról és szépségéről közkedveltségnek örvendő Platin papírosl

Párisi művészek által készülő olaj és Chromo-festményeit.

Ujabb berendezését gyermek-fölvételekhez, melynek segítségével egyhuszad másodperc alatt történik a fényképezés.

Továbbá, minden a fényképezéshez tartozó munkák elvállalását. Szobák, festmények és tájak fényképezését stb.

Kérem üzletemet, mely a Minorita-palota udvarában van, más üzlettel össze nem téveszteni. Miért is kérem a czímet figyelembe venni.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

79 | 894. pm. 51 9—02

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége részéről közhírré tétetik, hogy a városi árvapénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési kölcsönök vehetők.

Fizetendő évenként: 23 évi törlesztésre 8%, a melyből törlesztésre esik 2%, 26 fél évi törlesztésre 7 1/2 %, melyből törlesztésre 1 1/2 %, fordítatik. 32 évi törlesztésre 7 %, amelyből a tőketörlesztésre 1 % számoltatik el. A kölcsönvevők jogában áll kölcsönt a törlesztési időn belül is félévi felmondásra a félévi kamat különbözet megtérítése mellett visszafizetni.

Arad, 1894. január 10.

Salacz Gyula,

királyi tanácsos polgármester.

M. kir. államvasutak.

99489. A. V. szám.

3-3.

Pályázati hirdetmény.

A püspök-ladányi légszuszogató átalakítása folytán visszanyert 38 drb. részint teljesen jó karban levő, részint pedig kisebb javítást igénylő pillangó lángzóval ellátott vörösrézából álló (egy-egy darabok nickellel) naphtalin tartókat eladni szándékozván, felkérjük az érdekelteket, hogy azok megvételére vonatkozó és 50 kros bélyeggel ellátott zárt ajánlataikat a következő határidőig: Ajánlat a 92287/94. számhoz, naphtalin tartók megvételére folyó évi aug. hó 10-án az alulírt igazgatóság anyag- és telephely-kezelési szakosztályánál (Budapest VI. Andrassy-ut 73. II. emelet) benyújtani szíveskedjék.

Az eladni szándékolt naphtalin tartók budapesti központi szertárakban (józsefvárosi pályaudvar) megtekinthetők.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, azaz aug. 17-én déli 12 óráig a megvenni szándékolt tartóknak az ajánlati egységgel számított 5%-a bántópenz-ként teendő le főpénztárunknál. Bántópenz nélküli vagy elkésve beérkezett ajánlatok figyelembe nem vehetők.

Egyebekben a m. kir. államvasutaknál az ócska anyagok eladására 129381/91. sz. a. fennálló feltételek mérvadóak.

Az igazgatóság.

Van szerencsém az Arad és vidéke nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy helyben

Andrassy-tér 19. szám alatt

polgári temetés rendező intézetet

létesítettem,

a melyet, költségeket nem kímélve, a mestani korhoz képest olyképen szereltem fel, hogy a legfokozottabb igényeknek is megfelelhessenek és bármely nagyvárosi intézettel versenyezhessek. **Pompa- és dísz üvegkocsijaim, továbbá koszorú és szalagvivő kocsijaim stb. szintén a legnagyobb díszszel vannak kiállítva.**

A fősztyl arra fektetem, hogy mindenki mérsékelt díjak mellett drága halottait a megfelelő pompával eltemethesse, ezzel egy régen érzett hiányt vélek pótolni.

Főtörökvésem továbbá, hogy pontos és lelkiismeretes eljárás mellett megbízóimat fölösleges költségektől megkíméljem és eddig is irántam tanúsított bizalmat továbbra is kiérdemeljem.

Temetés rendezések a legegyszerűbbtől a legfényesebbig.

593 5-5

Teljes tisztelettel

Sürgőnyezim:

Kézmárky.

Ifj. Kézmárky Istvánné.

Saját zenekarral rendelkezem.

arany, 13 széklet
érem, 9 dísz- és
díszmesterek emlékére.

KWIZDA FERENCZ JÁNOS

KWIZDA-féle

Restitutionsfluid

cs. és k. kiv. szab. mosóvíz lovaknak.

Egy palaczkkal 1 frt 10 kr. o. é.

30 év óta udv. istállóknak valamint katonai és polgári nagyobb istállóknak is, használatban; nagyobb erőfeszítések előtt és után erősítésül; továbbá ficzamadások, rándulások, az inak merevsége s más ily alkalmaknál; képesíti a lovat kiváló teljesítményekre idomításnál.

Fő letét: kerül. gyógyszer-tár Korneuburgban.

132

Szőlőajtványok

és

amerikai szőlővesszők eladása!

A 30 holdnál nagyobb területű „Sándortelep Ujvidéken” f. é. november havában, **Riparia Portalis, Solonis és Jaquez** alanyokra készült, **500,000** darab **fásajtvány**aiból a tökéletesen összefert példányokat jutányos árak mellett eladásra bocsátja.

Ez idén a **legjobb bel- és külföldi bor- és csemege szőlőfajokból** 420 fajnál több került **ajtás alá** és alulírott teleptulajdonos kívánatra bővebb magyarázatokkal ellátott részletes árjegyzékét a t. cz. érdeklődőknek **ingyen és bérmentve** szívesen átküldi.

A telep **zöldajtásokkal** is szolgálhat, nemkülönben — mint **ajtási czélokra**, mint pedig **iskoláztatásra** alkalmas **amerikai alanyokkal, Riparia Sauvage, Portalis, Solonis és a Rupestris különféle válfajaiból** — mint sima mint pedig gyökeres vesszőkkel — **nagyobb mennyiségekben**; — végre a már hordképes ajtványokból az **ajtógalyak** is eladásra kerülnek.

ADAMOVICH SÁNDOR

Ujvidéken.

73 I 2-5

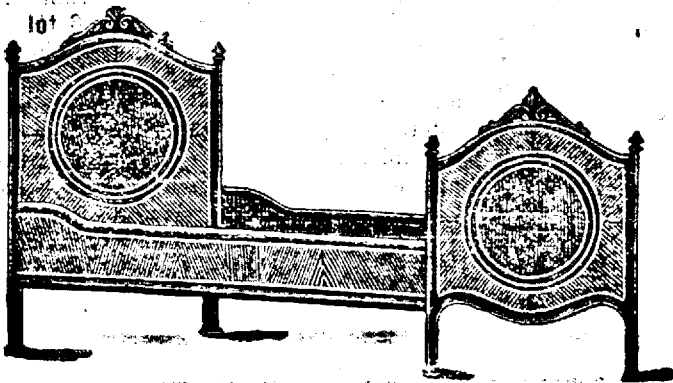
EGYEDÜLI VASBUTORGYÁR ARADON.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves figyelmét azon körülményre felhívni, hogy Aradon. Háltér 5. sz. a. vasbutor-gyárt létesítettem, és abban mindennemű vasbutor, u. m. ágy, asztal, szék, mozdó-szék, rón, stb. a legizlésebb kiállításban, gyönyörű beégetett festményekkel jutányos áron, tetszés szerinti méretekben készülnék.

A tavaszi évad beálltával a t. vendéglősök és kávéház tulajdonosoknak legjobban ajánlom az általam forgalomba hozott csinos és tetszetős

nyári lugasaimat,

melyek bármily nagyságban és tetszés szerinti rajz után készíttetnek. Nyári kerthelyiségeknek pedig összehajtható

Vas-székeket.

Minden meglevő vasbutort javítok és ujja festek a csakis nálam lévő szarító és égető készülékkel.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve

kiváló tisztelettel

Fleischer Adolf,

592.

Arad, Háltér 5. sz.

Sodrony-ágybetétek minden

nagyságban és mérték szerint.

15420/894.

Felhívás.

Felhívjuk Arad sz. kir. város törvényhatósági területén mindazokat, kik az 1806-iki ezredéves országos kiállítás II-ik jelenkori főcsoportjában, ugymint: a mezőgazdasági csoportban, melyhez tartozik a mezőgazdaság, kertészet, szőlészet, borászat, állattenyésztés, méhészet, halászat, selyemtenyésztés, tejgazdaság, mezőgazdasági szakoktatás, továbbá az erdészeti csoportban, melyhez tartozik az erdészet

3-3.

és vadászat — részt venni akarnak, ez iránt f. évi augusztus hó 25-ig nevek és lakásuk pontos megjelölésével írásban vagy szóval Arad sz. kir. város polgármesteri hivatalában jelentkezzenek.

A II-ik jelenkori főcsoport, t. i. a mezőgazdasági, az erdészeti és vadászati csoportok részletes programja jelen felhívás száma alatt Arad sz. kir. város levéltárában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Arad, 1894. július hó 28-án.

A városi tanács.

Az olcsóság csodája!

a hol mindent fél árban lehet venni

csakis, de csakis

Kilényi R. és Társa

7, 14 és 30 kros bazárjában

a színházépületben, a 13 vértanu szobor átellenében van. 536 9-9

Iskolai táskák potom árért.

Alkalmi ajándékok

hihetetlen olcsó áron.

Gyermekjátékok majdnem ingyen.

Gyermek és férfi kalapok minden árban. Gyermek és férfi ingek, harisnyák, nyakendők, gyermekkoscsik, utazó bőröndök, esernyők, stb. stb.

olcsóbban mint bárhol.

10800. kh.

3-3.

Hirdetmény.

A cs. és kir. 33. gyalogsorezred parancsnokságának 364. sz. a. kelt átirata szerint a csálai nagy erdőben folyó évi augusztus hó 13-án reggel 5 órától harcászati czéllövészet fog tartatni.

Ezen körülményt azzal hozom a nagy közönség tudomására, hogy a kérdéses napon az erdőben való tartózkodástól büntetés terhe alatt tartózkodjanak.

Arad, 1894. augusztus 7.

Sarlot Domokos

főkapitány.

PURINAL

Ugyanis a legújabb ruhatisztító-szer, mely a ruhákban lévő tisztátalanságokat, a zsírszennyeződést, kocsikenőcs, zsír, fészek, olaj stb.-től erednek,

Nagyszerűen és visszazármazhatatlanul eltünteti, s

Az egy családnál sem nélkülözhető, miért is az minden

Legtöbbször üzemben és gyógyszer-tárban kapható.

Üvegje 25 kr.

Kapható

15, 25, 40 és 75 krajczáros eredeti dobozokban.

Ajánljuk továbbá a legerősebb moly elleni szereinket, u. m.:

Kámför, lavendula virág, naphtalin, naphtalinvászon,

Patchouli levél,

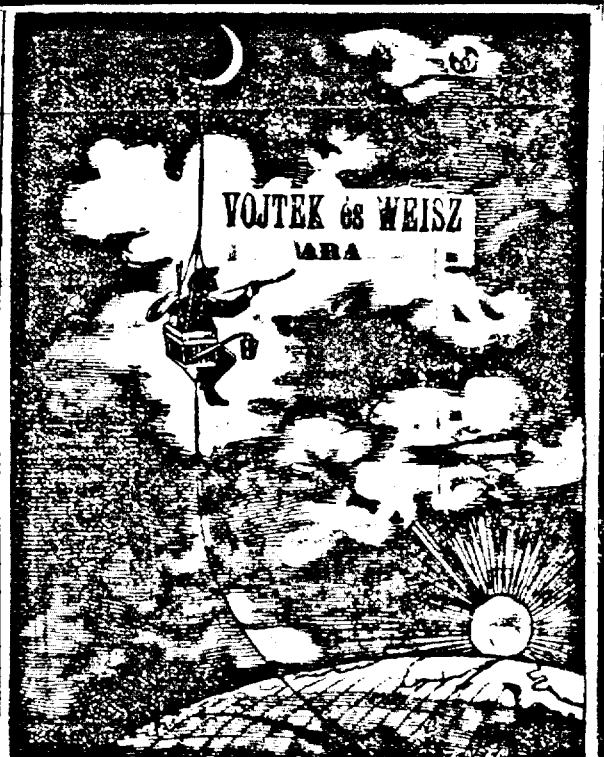
törött bors és az általános elismert

molykeveréket,

valamint

peronospora ellen rézgáliczot

a legolcsóbb napiár mellett.

Raktáron tartjuk a viágint

WASMUTH-féle tyukszemgyűrűt,

mely 3x24 óra alatt a

a legfájdalmasabb tyukszemet is eltávolítja.

Továbbá ajánljuk

fertőtlenítő szereink

nagy raktárát a következőkben: Carbolsav nyers 30, 60, és 100%- carbolsav feceszes, carbolpor 10%. Creolin, Cresylmesz, vasgálicz a legjutányosabb áron.

VOJTEK és WEISZ gyógyáru-üzlete Aradon.

Nemez és szalmakalapok.

Utazó és kézi kofferek.

Kilényi C. és Társa

Arad Andrassy-tér 20. (Aréna épület.)

Van szerencsénk a mélyen tisztelt közönségnek valamint nagyrabecsült vevőinknek b. figyelmébe ajánlani a

nyári idényre

érkezett nagy választéku divat újdonságainkat veylek, franczia batleztok, szatinok és delainekekben, melyeket

olcsóbban mint bárhol

árusítunk el.

Nemkülönbben ajánljuk nagy raktárunkat a legjobb gyártmányu vásznak, chiffonok, canavász, csilvat és asztalneműekben.

Mídon az eddig irányunkban tanusított b. pártfogásért köszönetet mondunk, kérjük ezt a jövőben is föntartani, miért is mint eddig is szolid és pontos kiszolgálást biztosítunk teljes tisztelettel

Kilényi C. és Társa

a „kék golyó“-hoz.

Nap- és esőernyők.

Czerna és selyemkertyük harisnyák és nyakkendők.

10728. kh.

3-3.

Végzés.

Arad város területén egy gazdátlan kutya kóborolt, mely egy embert megmarta s leüttetvén, a megejtett bonczolás alkalmával rajta a veszettség kór állapototott meg, a miért is az 1888. évi VII. t. cz. 68. §-a s a 40000/888. sz. a. kelt magas rendelet 188. §-a alapján a 9666/894. sz. a. elrendelt szájkosarazását vagy kötve tartását a kutyaának további 40 napon, azaz 1894. évi augusztus hó 6-tól 1894. évi szeptember hó 16-ig meghosszabbítottam.

Erről a város közönséget tudomásvétel és alkalmazkodás végett azzal értesitem, hogy a kitett idő alatt szájkosár nélkül járó kutyák elfogatni s a gyeptéren megsemmisíttetni fognak, míg a tulajdonos a hivatkozott törvény 154. §. i. pont alapján büntetett fog.

Arad, 1894. évi augusztus hó 6.

Sarlot Domokos

főkapitány.

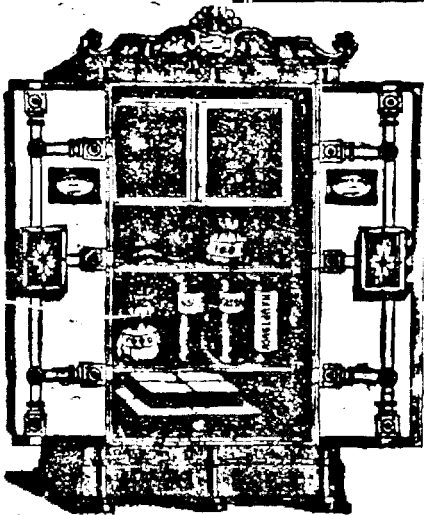
Dürr Testvérek

fűszer-, csemege-, gyarmatáru-, ásványviz- és borkereskedése
az „arany szarvashoz“ Aradon, fő-ut 2. sz. a városházzal szemben.

**Mindenféle friss töltésű
ásvány- és gyógy-vizeket,**

továbbá mindenféle **friss gyümölcs**, ugymint: **őszi baraczk, duránczi ananas, legfinomabb nemes fajú turkesztán és görög dinnye.**

Legfinomabb **czukor, kávé, rizs** és mindenféle fűszerárak legjobb minőségben és legjutányosabb árak, pontos és legjobb kiszolgálás mellett bátorzkodunk a n. é. közönségnek ajánlani.

SINGER**A „NÁDOR SZÁLLODA“ MELLETT.****SINGER**

A ca. kir. oestr. és a m. kir.
minissteriumok s államvas-
utak szállítói

tűz és betörés ellen biztos
kis kézi és nagy

pénzszekrények

gyári raktára.

Kösségek számára kivételesen 25% engedmény.

Amerikai varrógépek,
vasbútor
és pénzszekrények
gyári raktára.
SINGER L. S.

aradi kereskedő 1856. óta.

Azonkívül ajánlom

vasbútor gyári raktáromat nagy választékban.

Valódi amerikai

H O W E,

karikahajó

WHEELER & WILSON,**Singer és kézi varrógépek**

családok, szabók és cipészek

részére.

Mindennemű varrógépek ja-
vitása is eszközöltetik.Varrógépekhez szükséges hol-
lékek. 581**SINGER L. S.**